

Rapport

Datum: 30 september 2005
Rapportnummer: 2005/296

Klacht

Verzoeker klaagt over de wijze waarop het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV), Gouda, achterstallige premies sociale verzekeringen int. In dit verband klaagt verzoeker er met name over dat het UWV, door middel van het door hem ingeschakelde incassobureau:

1. specificaties heeft verstrekt die onvoldoende inzichtelijk en onvoldoende informatief zijn, hetgeen tot gevolg heeft dat de afboeking van door verzoeker verrichte betalingen en de wijze waarop rente- en incassokosten zijn berekend door verzoeker niet volledig kunnen worden gecontroleerd;
2. incassokosten berekent op basis van het zogenoemde NOVA-tarief en niet op basis van het rapport "Voorwerk II". Dit heeft naar de mening van verzoeker tot gevolg dat te hoge incassokosten in rekening worden gebracht en dat ten onrechte geen verband wordt gelegd tussen de in rekening gebrachte incassokosten en de daadwerkelijk verrichte werkzaamheden.

Beoordeling

I. Inleiding

1. Verzoeker, een zelfstandig ondernemer, voldeed vanaf mei 2002 niet meer aan zijn verplichtingen tot afdracht van de door hem verschuldigde premies volksverzekeringen aan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV). Het UWV zond verzoeker, overeenkomstig het bepaalde in de Coördinatiewet sociale verzekeringen en het Besluit invordering en incasso (zie Achtergrond, onder 1. en 2.), voor iedere niet voldane nota een betalingsherinnering, gevolgd door een aanmaning. In die aanmaningen is erop gewezen, dat bij niet tijdige betaling zou worden overgegaan tot een gerechtelijke invordering van de verschuldigde premies, alsmede de rente en kosten. Aangezien verzoeker in gebreke bleef, droeg het UWV de vorderingen op verzoeker vanaf september 2002 ter incasso over aan een incassobureau.

2. Verzoekers gemachtigde wendde zich per brief van 30 januari 2004 tot het desbetreffende incassobureau, met onder meer een klacht over de omstandigheid dat het in de verstrekte overzichten ontbrak aan een specificatie van de bestanddelen van de, getotaliseerde, hoofdsom en de daarover berekende wettelijke rente, alsmede aan een voldoende onderbouwde specificatie van de in rekening gebrachte kosten. Na een herhaald verzoek van de gemachtigde zond het incassobureau hem op 16 maart 2004 een overzicht met een specificatie, per factuur, van de hoofdsom, ontvangsten en berekende rente. Daarbij is een toelichting gegeven op het voor de kostenberekening gehanteerde tarief en een opgave gedaan van de per dossier in totaal, maar niet nader gespecificeerde, berekende buitengerechtelijke kosten.

II. Ten aanzien van de specificaties

1. Verzoekers gemachtigde klaagt er in de eerste plaats over, dat de door het incassobureau verstrekte specificaties onvoldoende inzichtelijk en onvoldoende informatief zijn, zodat een volledige controle van de afboeking van betalingen en de berekening van de rente en kosten niet goed mogelijk is. Het UWV weersprak dat onvoldoende duidelijkheid is gegeven, omdat pas tot incasso is overgegaan nadat de premienota's, ook na een aanmaning, niet zijn voldaan. Na deelbetalingen wordt in vervolgcorrespondentie van het UWV de hoogte van het resterende deel van de vordering vermeld en via de aanmaningen een overzicht verstrekt van de vordering, de rente en de kosten. Op verzoek kan een specificatie van de door het incassobureau in rekening gebrachte kosten en rente worden gegeven. Volgens verzoekers gemachtigde is meer dan eens verzocht om een heldere specificatie te verstrekken, echter tevergeefs.

2. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Dit impliceert onder meer, dat in een situatie zoals deze een debiteur informatie wordt verstrekt over de omvang van zijn betalingsverplichtingen, zodat, zonedig met enige inspanning, kan worden gecontroleerd of de van hem gevorderde bedragen tot het juiste bedrag zijn vastgesteld en of betalingen correct zijn verwerkt. Dat is niet anders in het geval dat een bestuursorgaan voor de uitvoering van zijn besluiten gebruik maakt van de diensten van derden zoals een incassobureau.

3. Het incassobureau heeft de door verzoeker gedane betalingen eerst verrekend met de tot het moment van ontvangst van de betaling volgens het incassobureau gemaakte incassokosten, vervolgens met de tot de dag van betaling over het nog openstaande deel van de hoofdsom berekende rente, en het resterende deel van die betaling ten slotte in mindering gebracht op de hoofdsom. Uit de overzichten die het incassobureau verzoekers gemachtigde bij brief van 16 maart 2004 heeft verstrekt (zie Achtergrond, onder 7.), kan wel worden opgemaakt over onder meer welk bedrag en over welke periode rente is berekend, maar het bevat geen informatie over de datum van ontvangst en verwerking van verzoekers betalingen en het saldo van het dan nog resterende deel van de hoofdsom. Aldus ontbrak het verzoeker aan de informatie die nodig is om te kunnen nagaan of de hem in rekening gebrachte rente over het juiste bedrag en over een juiste periode is berekend.

Dat geldt eveneens voor de in rekening gebrachte buitengerechtelijke kosten en informatiekosten. Ook ten aanzien van deze kosten had verzoeker een specificatie met betrekking tot de aard en omvang daarvan moeten worden verstrekt. Pas bij brief van 6 juli 2005 aan de Nationale ombudsman heeft het UWV op dit punt alsnog een specificatie verstrekt.

Gezien het vorenstaande moet worden geoordeeld dat het UWV op dit punt heeft gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging op dit punt is niet behoorlijk.

Deze overweging is aanleiding tot het doen van een aanbeveling.

III Ten aanzien van het tarief van de incassokosten

1. Ten tweede klaagt verzoeker erover, dat het door het UWV ingeschakelde incassobureau incassokosten heeft berekend op basis van het zogeheten NOVA-tarief in plaats van het op het rapport Voorwerk II gebaseerde tarief. Volgens verzoekers gemachtigde zijn daardoor te hoge incassokosten in rekening gebracht.

In reactie op de klacht stelde het UWV onder meer, dat het hanteren van het tariefsysteem van het rapport Voorwerk II er niet in alle gevallen toe leidt dat de kosten lager zijn dan die op basis van het NOVA-tarief en dat er geen wettelijke verplichting is tot het volgen van de aanbevelingen in het rapport Voorwerk II. Verder gaf het UWV aan dat bij het uitbesteden van de invordering van premienota's met incassobureau's bulkafspraken worden gemaakt, waardoor niet altijd het voor een werkgever gunstigste tarief wordt gehanteerd.

2. Ingevolge het Besluit incasso en invordering (zie Achtergrond, onder 2) kan de uitvoeringsinstelling kiezen voor een invorderingstraject door de Belastingdienst of een civielrechtelijk invorderingstraject. Wanneer invordering plaatsvindt op civielrechtelijke grondslag vindt het invorderingsproces plaats volgens de voorschriften en mogelijkheden die zijn gebaseerd op het Burgerlijk Wetboek. Uit de toelichting op dat besluit blijkt, dat daarmee is beoogd, dat de bijzondere incassokosten zoveel mogelijk in rekening worden gebracht bij de te laat betalende werkgever.

In de situatie van dit geval heeft het UWV ervoor gekozen om de door verzoeker verschuldigde premies langs civielrechtelijke weg in te vorderen. Daartoe is een overeenkomst met een incassobureau aangegaan. Verzoeker is geen partij bij deze overeenkomst. Ingevolge artikel 9 van de Coördinatiewet sociale verzekering (zie Achtergrond, onder 1.) komen de kosten van vervolging voor rekening van verzoeker.

3. Gelet op de keus van het UWV om in dit geval een civielrechtelijke invorderingsprocedure te volgen staat ter beoordeling of het desbetreffende incassobureau oftewel het UWV, gemeten naar de in procedures als deze gangbare maatstaven, bij de berekening van de buitengerechtelijke incassokosten in redelijkheid gebruik heeft kunnen maken van het zogenaamde NOVA-tarief.

4. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

5. Vast staat dat de wetgever niet heeft willen voorzien in een uitputtende regeling voor buitengerechtelijke incassokosten. Er is dan ook geen wettelijke verplichting voor het UWV om een bepaalde berekeningsmethode te hanteren. Het enkele feit dat de burgerlijke rechter in gevallen als deze zijn oordeel baseert op de tarieven en aanbevelingen in het rapport Voorwerk II, brengt niet een verplichting mee voor het UWV om ook deze tarieven te hanteren.

Daarbij dient nog te worden opmerkt dat het UWV niet eenzijdig aan een incassobureau waarmee het een overeenkomst sluit, het te hanteren tarief kan opleggen, maar daarover met dat bureau overeenstemming dient te bereiken.

Het geheel overziend moet worden geoordeeld dat het UWV bij de berekening van de buitengerechtelijke incassokosten in redelijkheid gebruik heeft kunnen maken van het zogenaamde NOVA-tarief.

De onderzochte gedraging op dit punt is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen te Gouda is

gegrond ten aanzien van:

- de informatie opgenomen op de specificaties, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking, en

niet gegrond ten aanzien van:

- het gehanteerde tarief bij de berekening van de incassokosten.

AANBEVELING

Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen wordt in overweging gegeven verzoeker alsnog een zodanige specificatie te verstrekken, dat hij op basis daarvan kan vaststellen of de aan hem in rekening gebrachte rente juist is berekend.

Onderzoek

Op 5 november 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift, gedateerd 4 november 2004, van de heer S. te Schoonhoven, ingediend door de heer J.G. Scholten, bedrijfsadviseur te Schoonhoven, met een klacht over een gedraging van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) Gouda. Verzoeker had zich al eerder, bij brief van 2 juni 2004 tot de Nationale ombudsman gewend. Daarbij bleek dat het

UWV de klacht van verzoeker niet volgens de wettelijke voorschriften voor klachtbehandeling had behandeld om welke reden het UWV werd verzocht hiertoe alsnog over te gaan. Naar aanleiding van de brief van verzoeker van 4 november 2004 werd naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen te Amsterdam, een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het UWV verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd het UWV een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Het Centraal Klachtenbureau UWV deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag aan te vullen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Verzoeker, een zelfstandig ondernemer, bleef vanaf mei 2002 in gebreke met het voldoen van de werkgeverspremies sociale verzekeringen voor zijn twee bedrijven. Het UWV zond hem voor iedere niet tijdig voldane factuur een betalingsherinnering, gevolgd door een aanmaning. In deze aanmaningen werd verzoeker erop gewezen dat het UWV genoodzaakt zou zijn de invordering langs gerechtelijke weg voort te zetten indien het verschuldigde bedrag niet tijdig zou zijn bijgeschreven en dat hij dan rente en kosten diende te betalen. Omdat, ondanks de aanmaningen, een betaling uitbleef, droeg het UWV - vanaf september 2002 - de vorderingen ter inning over aan een incassobureau.

2. Bij brief van 30 januari 2004 wendde verzoekers gemachtigde zich tot het incassobureau met een klacht over de door dat bureau op 22 december 2003 verstrekte specificaties van de ontstane schuld (één voor beide ondernemingen). Eén van deze specificaties bevatte onder meer het volgende:

“Hoofdsom EUR 23593.98

Rente EUR 2624.17

Buitengerechtelijke incasso kosten EUR 1586.22

Dossierkosten EUR 0.00

Informatiekosten EUR 37.82

Administratiekosten EUR 0.00

BTW 19% (over de kosten) EUR 308.57

Totaal EUR 28150.75

Reeds door u voldaan EUR - 21952.00

Door u te voldoen EUR 6198.75”

De andere specificatie was op vergelijkbare wijze opgesteld en betrof onder meer een hoofdsom van € 14.391,36, en buitengerechtelijke incassokosten van € 1.190,56.

De klacht betrof onder meer, dat de verstrekte overzichten ondoorzichtig waren, onder meer omdat het ontbrak aan een specificatie van de hoofdsom en van de daarop gebaseerde berekening van kosten, rente, buitengerechtelijke kosten en dergelijke. Verder constateerde verzoekers gemachtigde dat door het ontbreken van een specificatie dan wel verantwoording van de buitengerechtelijke incassokosten de werkwijze was versluierd, zodat geen inzicht in de kostenberekening door het incassobureau kon worden verkregen.

3. Verzoekers gemachtigde zond het UWV bij brief van 2 februari 2004 een kopie van zijn brief aan het incassobureau, en deelde mee het UWV volledig verantwoordelijk en aansprakelijk te achten voor de aan het incassobureau uitbestede incassowerkzaamheden. Verder constateerde hij dat de incassopraktijk van het incassobureau zijns inziens in een gerechtelijke procedure en conform vaste jurisprudentie geen stand kon houden, onder meer omdat de berekende kosten het wettelijk nog toelaatbare maximum overschreden. Tot slot verzocht hij het UWV om te reageren.

4. Het incassobureau deelde verzoekers gemachtigde per brief van 9 februari 2004 onder meer het volgende mee:

“Naar aanleiding van uw schrijven d.d. 30 januari en 2 januari 2004 (...) informeren wij u (...) als volgt.

Sinds 6 september 2002 probeert ons bureau de UWV achterstanden voor de onderneming (...) minnelijk te incasseren. Dit zelfde geldt per 9 januari 2003 voor (...). Uit de historie van beide dossiers blijkt dat de bovengenoemde ondernemingen niet in staat waren (zijn) om haar huidige betalingsverplichtingen te voldoen aan onze cliënte UWV, naast de ontstane premieachterstanden die ons bureau vorderde. In het verlengde hiervan werden de premieachterstanden steeds groter, ondanks diverse betalingsregelingen die zijn getroffen met bovengenoemde ondernemingen.

(...)

Met betrekking tot uw schrijven van 30 januari 2004 waarin u een beknopte analyse schetst ten aanzien van de werkwijze van (het incassobureau; N.o.), gaat u aan een aantal zaken voorbij. In het bovengenoemd schrijven geeft u (...) aan dat ons bureau geen specificatie geeft waaruit de hoofdsom, (wettelijke) rente en kosten zouden moeten blijken.

Echter heeft ons bureau (voor één van verzoekers ondernemingen: N.o.) op 6 september 2002, 10 oktober 2002, 23 december 2002, 5 februari 2003, 12 februari 2003, 4 december 2003 en 22 december 2003 specificaties verstuurd naar bovengenoemde.

Voor (verzoekers andere onderneming; N.o.) op 9 januari 2003, 5 februari 2003, 12 februari 2003, 10 juni 2003 en 22 december 2003.

Verder is er diverse malen telefonisch contact geweest met betrokkene waarin aangegeven werd wat de stand van zaken was. (...)

Tevens geeft u (...) aan dat de buitengerechtelijke kosten over verkeerde hoofdsommen worden berekend en gespecificeerd dienen te zijn met betrekking tot de verantwoording van werkzaamheden die hebben plaatsgevonden.

De buitengerechtelijke kosten die ons bureau berekent komen overeen met het incassotarief dat door de Nederlandse Orde van Advocaten (NOVA-tarief) wordt gehanteerd. Deze tarieven berusten op de in de wet gestelde redelijkheid en billijkheid en staan los van de werkzaamheden die hebben plaatsgevonden.

Voorts willen wij u en uw cliënte erop wijzen dat betalingen (conform de coördinatiewet sociale verzekering, artikelen 14 en 15) in de eerste plaats in mindering van de kosten strekken, vervolgens in mindering van de rente en tenslotte in mindering van de hoofdsom. *Ons bureau vordert premies van bovengenoemde.*

Verder geeft u (...) enerzijds aan dat de "oorzakelijke" relatie tussen uw cliënte en ons bureau ontbreekt. Anderzijds geeft u (...) aan dat de ontvangen bedragen niet onmiddellijk in mindering worden gebracht op de vordering alsmede afgedragen worden aan onze cliënte UWV.

Doordat uw cliënte haar betalingsverplichting niet is nakomen ten opzichte van onze cliënte het UWV, was onze cliënte genoodzaakt haar vordering *uit handen te geven* aan ons bureau. Tevens worden de bedragen die ons bureau ontvangt (heeft ontvangen) wel degelijk in mindering gebracht op de desbetreffende vorderingen. Verder is de wijze van afdracht conform afspraak met onze cliënte UWV.”

De specificaties waarnaar het incassobureau in zijn brief verwijst zijn opgebouwd op de wijze zoals hiervoor onder punt 2. is weergegeven.

5. Verzoekers gemachtigde reageerde per brief van 13 februari 2004, waarmee hij het incassobureau onder meer het volgende meedeelde:

“1. Overzicht versus specificaties.

Wat u een specificatie noemt is een nietszeggend en verhullend overzicht. Wij verwachten u géén chronologische specificatie te geven van het uitstaande saldo tussen de vordering enerzijds en de betalingen anderzijds (saldomethode). (...)

(...)

3. NOVA-tarief.

U hanteert dit tarief maar de rechter hanteert al geruime tijd de tarieven uit Rapport Voorwerk 2. Die zijn niet alléén lager maar ook gebaseerd op “aantoonbaar gemaakte geliquideerde kosten”, hetgeen wil zeggen dat u alle kosten tegenover de rechter, dus in een gerechtelijke procedure, moet hebben gemaakt. En dat heeft u niet want u produceert slechts automatisch door de computer aangemaakte periodieke standaardbrieven en in een buitengerechtelijke sfeer. (...)

(...)

6. Overzicht en inzicht ontbreekt.

Doordat u niet specificeert wat openstaat na betaling (saldomethode) werkt u met alle vorderingen vanaf datum start incasso. Dit betekent dat u op onnavolgbare wijze al uw kosten over te hoge niet gecompenseerde bedragen berekent.

(...)

Wij constateren dat (het incassobureau; N.o.) er een incassopraktijk op nahoudt voor het UWV GUO te Gouda die in een gerechtelijke procedure en conform vaste jurisprudentie géén stand houdt. Dit omdat onder meer de berekenwijze volstrekt onjuist is en de berekende kosten het maximaal wettelijk toelaatbare overschrijden. Daar maakten wij bezwaar tegen omdat dit onacceptabel is. (...)

Wij bieden u de gelegenheid uw gelijk (en daarmee ons ongelijk) aan te tonen door alle specificaties van de door u berekende kosten in bovengenoemde zaken te overhandigen uiterlijk vóór 21 februari a.s.”

Vervolgens schreef verzoekers gemachtigde het UWV en het incassobureau nog bij brieven van onder meer 16 en 26 februari 2004 en 8 en 17 maart 2004. Het betrof onder meer een rappel omdat de gevraagde onderbouwing van de kostenberekening nog niet was verstrekt.

6. Het incassobureau deelde verzoekers gemachtigde per brief van 16 maart 2004 onder meer het volgende mee:

“Chronologische - inzichtelijke - specificaties (overzichten) en berekeningen

In de bijlage van dit schrijven treft u een overzicht aan waaruit blijkt hoe de vorderingen op uw cliënt zijn opgebouwd. Dit overzicht geeft tevens een duidelijk beeld wat betreft de rente en kosten die zijn ontstaan.

Uit een herberekening van de wettelijke rente heeft ons bureau moeten constateren dat deze door een systeemfout (verschil tussen de wettelijke rente van consumententransacties en handelstransacties) hoger is uit gevallen. Dit is reeds verholpen en uit onderzoek blijkt dat dit een incidenteel geval betreft en niet van structurele aard is.

NOVA-tarief

In het bovenstaande schrijven geeft u aan dat er in een gerechtelijke procedure de tarieven uit Rapport Voorwerk II worden gehanteerd. Dit is correct, echter bevindt deze kwestie zich in de buitengerechtelijk sfeer waardoor het NOVA-tarief gehandhaafd blijft (wordt). In ons vorig schrijven heeft ons bureau u en uw cliënt reeds aangegeven dat het NOVA-tarief berust op de in de wet gestelde redelijkheid en billijkheid en dat deze los staan van de werkzaamheden die hebben plaatsgevonden.

Coördinatiewet sociale verzekering

In ons vorig schrijven heeft ons bureau u en uw cliënte erop gewezen dat betalingen (conform de coördinatiewet sociale verzekering, artikelen 14 en 15) in de eerste plaats in mindering van de kosten strekken, vervolgens in mindering van de rente en tenslotte in mindering van de hoofdsom. Gezien het feit dat de wettelijke rente en kosten op een correcte wijze zijn berekend zullen de bovenstaande artikelen van kracht blijven alsmede stand houden in een gerechtelijke procedure.

(...)

Daar uw cliënte reeds geruime tijd volhardt in wanbetaling ten opzichte van onze cliënte het UWV en een minnelijke oplossing uitblijft, is ons bureau genoodzaakt om gerechtelijke stappen (conform de coördinatiewet sociale verzekering) te ondernemen jegens uw cliënte.”

Het bij die brief gevoegde overzicht is als bijlage bij dit verslag gevoegd (zie Achtergrond, onder 6). Blad 1 en blad 2 van die bijlage betreffen de A BV en zijn nagenoeg gelijklopend, met uitzondering van enige verschillen in de renteberekening van enkele facturen. De in rekening gebrachte buitengerechtelijke kosten voor dit bedrijf zijn in totaal € 2.568,85, alsmede € 230,00 informatiekosten.

Blad 3 en 4 van het overzicht betreffen verzoekers andere onderneming. De op blad 3 opgenomen facturen zijn gelijk aan die op blad 4. De renteperiodes en de berekende rente voor die facturen komen deels wel, deels niet overeen. De niet nader gespecificeerde buitengerechtelijke kosten zijn € 1.887,60 (blad 3), respectievelijk € 4.211,53 (blad 4) en wat betreft de informatiekosten € 97,58 (blad 3), respectievelijk € 230,00 (blad 4).

Het UWV deelde verzoekers gemachtigde bij brief van 18 maart 2004 mee ervan uit te gaan dat hij met de beantwoording van zijn brief van 13 februari 2004 door het incassobureau de beoogde duidelijkheid had verkregen, en dat het dossier zou worden gesloten.

7. Verzoeker wendde zich vervolgens opnieuw tot het UWV. In zijn brief van 30 maart 2004 schreef hij onder meer het volgende:

“1. U geeft weliswaar een overzicht van facturen en betalingen maar het uitstaande saldo ontbreekt op enig moment (saldomethode).

2. U geeft niet aan hoe (het incassobureau; N.o.) haar kosten heeft berekend over dit uitstaande saldo noch hoe haar kostenberekening precies is opgebouwd (NOVA-tarief).

3. Het NOVA-tarief is geheel achterhaald door het reeds geruime tijd van toepassing verklaarde Rapport Voorwerk II en deze afwijkende werkwijze van (het incassobureau; N.o.) biedt (het incassobureau; N.o.) de kans véél hogere dan door de rechter toegelaten kosten in rekening te brengen bij een niet-wetende UWV GUO Gouda klant.

4. Bovendien heeft (het incassobureau; N.o.) géén of nauwelijks kosten gemaakt anders dan de periodieke standaard brieven met een onnavolgbaar overzicht dat een verkeerd beeld geeft van het saldo hoofdsom. En een procedure dwingt u pas tot het maken van geliquideerde kosten, die de rechter normatief vergoedt. (Het incassobureau; N.o.) claimt dus zeer hoge kosten die u niet gemaakt heeft en die kosten dienen bovendien tot instructie van een procedure!

5. (...) (Het incassobureau; N.o.) geeft zelf aan dat haar renteberekeningen onjuist zijn geweest. Maar ook hier biedt zij géén inzicht in de totstandkoming van de te betalen debetrente door de formule te specificeren (rentepercentage, rentedagen, opeisbare hoofdsom en aantal dagen per jaar). Volstrekt oncontroleerbaar dus voor derden, met name omdat niet de saldomethode is gebruikt.

(..) (Het incassobureau; N.o.) voert bewust een eigen beleid gericht op maximalisatie van haar opbrengsten en doet dit met uw medewerking en goedkeuring. Immers, in ons gesprek van 27 februari j.l. heeft u aangegeven dat u meerdere malen matiging van kosten door de rechter heeft meegemaakt in door u gevoerde procedures. Het risico van matiging is bekend en aanvaardbaar voor u.

Wij constateren dat (het incassobureau; N.o.) er een incassopraktijk op nahoudt voor het UWV GUO te Gouda die in een gerechtelijke procedure en conform vaste jurisprudentie géén stand houdt. Dit omdat onder meer de berekenwijze volstrekt onjuist is en de berekende kosten het maximaal wettelijk toelaatbare overschrijden.

Daar maken wij bezwaar tegen omdat dit onacceptabel is en in strijd met de redelijkheids- en billijkheidsbeginselen. Bovendien achten wij dit in strijd met beginselen van behoorlijk bestuur van het UWV GUO te Gouda.”

8. Verzoekers gemachtigde wendde zich op 2 juni 2004 tot de Nationale ombudsman. Deze brief is op 30 augustus 2004 door de Nationale ombudsman doorgezonden aan het UWV, met het verzoek de daarin opgenomen klacht alsnog volgens de wettelijke voorschriften te behandelen.

Het UWV reageerde op de klacht per brief van 24 september 2004, waarmee verzoekers gemachtigde onder meer het volgende werd meegedeeld:

“U geeft in de brief aan dat UWV de invordering van de premies heeft uitbesteed aan een incassobureau dat teveel incassokosten en rente berekent en onduidelijke specificaties van de openstaande schuld en incassokosten opstuurt.

Feitelijke gegevens

Op 6 september 2002 zag UWV zich genoodzaakt de betalingsachterstanden voor (A. B.V.; N.o.) ter verdere incasso over te dragen aan (het incassobureau; N.o.). Ditzelfde

geldt per 9 januari 2003 voor de betalingsachterstanden van (verzoekers andere onderneming; N.o.). Voordat overdracht plaatsvond hebben uw cliënten minimaal een schriftelijke betalingsherinnering en aanmaning per ter incasso overgedragen factuur ontvangen.

Als voorbeeld noemen wij de data van de betalingsherinnering en aanmaning van de oudste facturen:

(A. BV; N.o.) :

factuur 001.001150384 d.d. 13-06-2002

betalingsherinnering: 16-07-2002

aanmaning: 07-08-2002

(de andere onderneming; N.o.).

factuur 001.001133853 d.d. 16-05-2002

betalingsherinnering: 18-06-2002

aanmaning: 16-07-2002

Op de verzonden aanmaning wordt vermeld dat als het verschuldigde bedrag niet tijdig is bijgeschreven op onze rekening, dat wij dan genoodzaakt zijn om de invordering langs gerechtelijke weg voort te zetten. Daarnaast staat erop vermeld dat u (lees: uw cliënten) dan over het totale bedrag ook de bijbehorende rente en kosten moet betalen.

Verder zijn er diverse aangetekende brieven aan uw cliënt (...) verzonden met als onderwerp Aanmaning, waarin uw cliënt nog eenmaal in de gelegenheid werd gesteld om de achterstallige premie binnen 7 dagen aan ons over te maken. Daarin is uw cliënt erop gewezen dat bij het ingebreke blijven UWV zich genoodzaakt zou zien uw dossier, zonder nadere ingebrekestelling, over te dragen aan onze incasso-intermediair (...).

Hierbij is ook de zinsnede opgenomen: "Wij zullen de opdracht verstrekken om tot beslaglegging dan wel faillissementsaanvraag over te gaan. Alle hieruit voortvloeiende gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten, alsmede de hoofdsom vermeerderd met rente, zullen op u worden verhaald".

Diverse malen zijn uw cliënten geïnformeerd over de openstaande schuld en de specificatie hiervan. Als voorbeelden worden genoemd de brieven van (het incassobureau; N.o.) inzake (A. BV; N.o.) d.d. 5 februari 2003, 12 februari 2003, 10 juni 2003, 22 december 2003. Inzake (de andere onderneming; N.o.) zijn op 10 oktober 2002, 23 december 2002, 5 februari 2003, 12 februari 2003, 4 december 2003, 22 december

2003 specificaties aan uw cliënt verzonden.

Op 9 februari 2004 en op 16 maart 2004 bent u door (het incassobureau; N.o.) geïnformeerd over de totstandkoming van zowel de berekende rente als de incassokosten en in de bijlage bij de brief van 16 maart 2004 is tevens aangegeven wat de openstaande schuld per factuur (bedraagt; N.o.).

Daarbij is aangegeven dat het incassotarief overeenkomt met het incassotarief dat door de Nederlandse Orde van Advocaten (NOVA-tarief) wordt gehanteerd.

Daarbij waren bij de brief van 16 maart 2004 overzichten gevoegd waarbij per factuur is aangegeven:

welke bedragen ontvangen zijn,

wanneer bedragen ontvangen zijn,

op welke factuur de ontvangen bedragen verwerkt zijn,

wat de renteperiode was,

hoe de renteberekening tot stand is gekomen (inclusief rentedagen, rentepercentage, bedrag waarover rente berekend is en gehanteerd aantal dagen per jaar),

wat de openstaande bedragen zijn per ter incasso ingediende factuur.

Overwegingen

Aan uw cliënten zijn facturen verzonden. Tegen deze facturen zijn, voor zover bekend, géén bezwaarschriften ingediend, waardoor ze in rechte zijn komen vast te staan.

Door UWV Gouda zijn aan uw cliënten betalingsherinneringen verzonden en minimaal één schriftelijke aanmaning per factuur verzonden naar aanleiding van de openstaande vorderingen.

Uw cliënten zijn, gelet op de teksten op de aanmaningen expliciet gewezen op bijkomende kosten en rente in het geval de openstaande vorderingen niet voldaan zouden worden en dat UWV zich dan genoodzaakt zou zien om de invordering langs gerechtelijke weg voort te zetten. Bovendien zijn ook aan (A. BV; N.o.) aangetekende aanmaningsbrieven verzonden waarin, met vetgedrukte letters, stond vermeld dat indien uw cliënt in gebreke zou blijven UWV zich genoodzaakt zou zien het dossier, zonder nadere ingebrekestelling, over te dragen aan onze incasso-intermediair (...). Hierbij is er ook op gewezen dat alle hieruit voortvloeiende gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten, alsmede de hoofdsom vermeerderd met rente, zullen worden verhaald.

Omdat niet tot betaling is overgegaan (lees: uw cliënten in gebreke zijn gebleven), zag UWV Gouda zich genoodzaakt om de openstaande vorderingen aan (het incassobureau; N.o.) uit handen te geven ter verdere incasso.

Artikel 14 van de CSV (Coördinatiewet sociale verzekering) vermeldt dat, indien een werkgever een vastgestelde premie niet of niet geheel binnen de daarvoor gestelde termijn betaalt, het UWV, bevoegd is over het niet tijdig betaalde bedrag van de werkgever interest te vorderen over de termijn, gelegen tussen het tijdstip, waarop de premie is betaald en het tijdstip, waarop de premie had moeten worden betaald. In dit artikel wordt ook gezegd dat de interest wordt berekend tegen het percentage van de wettelijke rente.

In artikel 15 van de CSV is aangegeven welke mogelijkheden UWV heeft, indien een werkgever een definitief vastgestelde premienota niet binnen de daarvoor gestelde termijn betaalt. Daarnaast wordt ook aangegeven hoe de toerekening van de betalingen achtereenvolgens plaatsvindt.

Verder is UWV bij het incasseren van openstaande vorderingen gebonden aan het Besluit incasso en invordering (gelet op artikel 38 Organisatiewet sociale verzekeringen 1997, *nieuw: artikel 30 SUWI*).

In dit besluit wordt vermeld dat wanneer invordering plaatsvindt op civielrechtelijke grondslag, het invorderingsproces plaats vindt volgens de voorschriften en mogelijkheden gebaseerd op het Burgerlijk Wetboek.

In dit besluit wordt voorts aangegeven dat bij te late premiebetaling de renteberekening start op de eerste dag na de vervaldatum en eindigt op de datum van betaling.

Met betrekking tot de openstaande schuld is door (het incassobureau; N.o.) meerdere malen aangegeven hoe deze tot stand is gekomen en wat de samenstelling ervan was.

Ten aanzien van de verschuldigde wettelijke rente kan gesteld worden dat deze wettelijke rente niet wordt veroorzaakt door de incassoprocedure maar door het niet voldoen van de openstaande vorderingen voor de vervaldatum.

Vorst is aan u per brief voor uw cliënten in een bijlage uitvoerig aangegeven hoe de rente is berekend.

Aangaande uw klacht over te hoge incassokosten is het volgende overwogen. UWV heeft uw cliënten verschillende malen in de gelegenheid gesteld de facturen, en daarmee de openstaande vorderingen, in der minne te voldoen.

UWV kan, ons inziens, daarom niet worden verweten dat het de vorderingen op uw cliënten uiteindelijk aan een incassobureau heeft overgedragen en dat daarmee (bijzondere) incassokosten onvermijdelijk zijn geworden.

In het Besluit incasso en invordering (gelet op artikel 38 Organisatiewet sociale verzekeringen 1997, *nieuw: artikel 30 SUWI*) staat bovendien vermeld dat de bijzondere incassokosten zoveel mogelijk in rekening gebracht dienen te worden bij de te laat betalende werkgevers.

De door (het incassobureau; N.o.) aan uw cliënten in rekening gebrachte kosten zijn kosten in de buitengerechtelijke sfeer, gebaseerd op het NOVA-tarief.

Dit tarief voldoet aan de (...) in de wet gestelde redelijkheid en billijkheid en staat los van de werkzaamheden die hebben plaatsgevonden. De overgedragen vorderingen zijn in bestuursrechtelijke zin in rechte komen vast te staan en waarvoor een civielrechtelijke toetsing geïndiceerd is, die in deze gedaan wordt door de (civiele) rechter.

In deze fase van de incassoprocedure lijkt het ons niet wenselijk om juist in het kader van de incassoprocedure inhoudelijk verder hierop (...) in te gaan.

(...)

Conclusie

Wij kunnen, gelet op de voornoemde feiten en overwegingen, niets anders concluderen dan dat de door u ingediende klacht als ongegrond dient te worden aangemerkt...”

B. Standpunt verzoeker

Voor het standpunt van verzoeker wordt verwezen naar de klachtsamenvatting onder Klacht.

C. Standpunt Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen

In reactie op de klacht deelde het UWV bij brief van 2 maart 2005, onder verwijzing naar artikel 15, eerste, tweede en negende lid van de Coördinatiewet sociale verzekering (zie Achtergrond, onder 1.), het volgende mee:

“Het per 1 juli 2000 in werking getreden Besluit Incasso en Invordering van 18 april 2000 van het Landelijk Instituut Sociale Verzekeringen (LISV), gepubliceerd in de Staatscourant van 26 april 2000, nummer 81.

Dit besluit gaat er vanuit dat de invordering plaatsvindt door de Belastingdienst, tenzij een gemotiveerd belang de keuze voor een civielrechtelijke invordering rechtvaardigt. De keuze voor de wijze van invordering wordt bepaald op grond van de wettelijke mogelijkheden, de doelmatigheid, de kosten, de relatie en de ervaring met de premieplichtige. UWV heeft in dit geval gekozen voor het civielrechtelijke invorderingstraject, omdat dit in de praktijk effectief is gebleken. Het wordt sneller duidelijk

of betaling mogelijk is. UWV werkt hiervoor samen met een aantal geselecteerde incassobureaus. In deze zaak heeft UWV samengewerkt met (het incassobureau; N.o.). Hierna gaan wij in op uw vragen.

Klachtonderdeel 1

(...)

2. Inzichtelijkheid betalingsverzoeken en aanmaningen

Als betaling van premienota's uitblijft, wijst UWV op de extra kosten die hiervan het gevolg kunnen zijn. Er worden eerst aanmaningen gestuurd en als die niet tot betaling leiden, wijzen wij er nogmaals schriftelijk of telefonisch op dat de incasso wordt overgedragen aan een extern incassobureau en de extra kosten hiervan in rekening worden gebracht. Als een werkgever deelbetalingen doet, dan geven wij in vervolgcorrespondentie de hoogte van de resterende vordering aan. Het incassobureau geeft in aanmaningen niet aan hoe de wettelijke rente berekend is. Wel bieden de aanmaningen een overzicht van de vordering, de rente en de buitengerechtigde incassokosten. Op verzoek kunnen de in rekening gebrachte kosten en rente gespecificeerd worden. UWV neemt principieel het standpunt in dat incassokosten niet ten laste mogen komen van premieplichtigen die wel op tijd betalen. Uit jurisprudentie blijkt dat deze handelwijze van UWV de toets der kritiek kan doorstaan.

Klachtonderdeel 2

3. Hoogte incassokosten

(Het incassobureau; N.o.) berekent de wettelijke rente overeenkomstig artikel 14 van de CSV. Mogelijk zijn de incassokosten volgens het NOVA-tarief in dit geval hoger dan volgens Voorwerk II. Wij hebben daar geen berekening van gemaakt. De incassokosten worden bij toepassen van het tarief van Voorwerk II op twee punten gematigd. UWV heeft geen wettelijke verplichting om de incassokosten te beperken tot de aanbevelingen gedaan in het Rapport Voorwerk II omdat deze aanbevelingen niet gedaan zijn door een overheidsinstantie.

4. Relatie incassokosten en werkzaamheden

In onze brief van 24 september 2004 hebben wij aangegeven dat de hoogte van de

incassokosten geen verband houdt met de verrichte werkzaamheden. Dat betekent niet dat de gedeclareerde kosten niet redelijk zouden zijn. Deze kunnen het feitelijke werk betreffen, maar ook het systeem dat nodig is om het werk mogelijk te maken. Bij het uitbesteden van incasso van premienota's maakt UWV "bulkafspraken" met incassobureaus. Het gevolg hiervan is dat niet altijd het voor een werkgever gunstigste tarief wordt gehanteerd.

5. Keuze voor Novatarief

De aanbevelingen van het rapport Voorwerk II leiden er niet altijd toe dat de incassokosten lager zullen zijn dan die op basis van NOVA. De kosten volgens Voorwerk II kunnen in een aantal gevallen hoger uitvallen dan die op basis van NOVA. Daarom is UWV niet van plan het incassobeleid zo in te richten dat in alle gevallen de incassotarieven van Voorwerk II gehanteerd zullen worden.

6. Toekomstige tariefkeuze

Zoals uit het antwoord op vraag 5 blijkt, is UWV niet van plan het incassobeleid zo in te richten dat in alle gevallen de tarieven van Voorwerk II zullen worden gehanteerd. UWV kan de ingeschakelde incassobureaus ook niet dwingen deze tarieven te hanteren.

Conclusie

Wij achten de klachten niet gegrond..."

Als bijlagen zond het UWV afschriften van de relevante correspondentie tussen het UWV en het incassobureau, en tussen het UWV en het incassobureau enerzijds en verzoeker anderzijds.

D. Reactie verzoeker

In reactie op het standpunt van het UWV deelde verzoeker bij brief van 7 april 2005 onder meer het volgende mee:

“...Artikel 15 van de Coördinatiewet geeft niet aan de hoogte van de te berekenen kosten. Dit betekent dat opdrachtgever c.q. UWV dit beleidsmatig bepaalt danwel overlaat aan het incassobureau. Als het incassobureau de vrije hand hierin krijgt, hetgeen wij niet weten, is van belang wie de opbrengsten geniet of welke verdeelsleutel van toepassing is. Hoe vrijer het incassobureau in deze kan opereren, hoe hoger zij de tarieven zal vaststellen. Het lijkt aannemelijk dat het UWV heeft afgesproken met het incassobureau dat alle opbrengsten boven de nominale premie voor het incassobureau zijn en dat bij het niet inbaar zijn van de premie het incassobureau een standaard vergoeding krijgt gebaseerd op inspanningen c.q. kosten.

Dat het incassobureau kiest voor het NOVA-tarief is héél duidelijk. Dit is een vast percentage van de hoofdsom dat gemiddeld 10% bedraagt (zie het gehanteerde aanmaningensysteem met cumulatieve hoofdsom los van de ontvangen betalingen!). Als bijlage treft u aan de Voorwerk II tarieven die de rechterlijke macht hanteert in gevallen dat een procedure speelt, dus bij gemaakte (geliquideerde) kosten van de raadsman. Die liggen zeer fors lager dan de NOVA-tarieven, waarbij de computer het werk doet! De rechter voorkomt hiermee verrijking en willekeur.

Het is dus de vraag wie het beleid bepaalt ten aanzien van de kosten en aan wie deze ten goede komen. Het UWV geeft hier wijselijk géén inzicht in om haar moverende redenen.

Punt 2. De inzichtelijkheid.

Dit is al uitgebreid bekritiseerd. Door de cumulatieve hoofdsom los te koppelen van de gedane betalingen is elke controle op de in rekening gebrachte kosten onmogelijk gemaakt. Met een gesaldeerde hoofdsom is het in één oogopslag duidelijk, overzichtelijk, inzichtelijk en controleerbaar. Voor het overige verwijzen wij naar alle eerdere opmerkingen hierover.

Punt 3. Hoogte incassokosten.

Als het NOVA-tarief gemiddeld 10% bedraagt en het tarief van Voorwerk II (conform de bijlage) door de rechter wordt gehanteerd is de conclusie snel getrokken in geval van incassi UWV-premies. Dan nog daargelaten dat de daadwerkelijk gemaakte kosten door het incassobureau feitelijk computerkosten zijn en géén of nauwelijks personele kosten. Bovendien zijn veel werkzaamheden van het incassobureau van het karakter dat debiteurenbeheer heet. En die mogen niet in rekening worden gebracht. Dit verklaart waarom de rechters het tarief van Voorwerk II hanteren. De uniformiteit en onderbouwing stellen zij niet ter discussie, dat is grondig en empirisch onderbouwd.

Als de aanbevelingen uit Voorwerk II al jarenlang door de rechters worden gehanteerd waarom zou het UWV daar dan van afwijken? Omdat de aanbevelingen niet afkomstig zijn van een overheidsinstantie? Hier zijn andere motieven van kracht waaronder die van de

commerciële belangen van het incassobureau.

Punt 3. Relatie incassokosten en werkzaamheden.

Dat de hoogte van de incassokosten géén verband houden met de verrichte werkzaamheden zegt op zich al voldoende. Zie al onze eerdere opmerkingen daarover. Als het tarief niet gunstig is voor de werkgever, voor wie dan wel en waarom? Zie de eerder gemaakte opmerkingen over het in te vullen beleid.

Punt 4. NOVA-tarief.

Als het UWV stelt moet zij ook bewijzen. Als de kosten voortvloeiende uit Voorwerk II hoger zijn willen wij dat aangetoond zien want de vergelijking NOVA-tarief en Voorwerk II spreekt voor zich uiterst duidelijke taal.

Het UWV motiveert hiermee niet haar keuze voor het véél te dure beleid van het incassobureau c.q. het NOVA-tarief. Immers, zij betaalt niet (en haar leden wel) noch geniet zij hier voordelen uit (en haar incassobureau wel). Dit is eigenlijk onrealistisch en nadelig voor zoveel leden van haar.

Punt 6. Toekomstige tarieven.

Zie slot punt 5. Het UWV geeft hier gelukkig aan niet in alle gevallen Voorwerk II te zullen laten hanteren. Dus wel in véél gevallen? Dat zou wel redelijk en billijk zijn en zou door de Nationale Ombudsman moeten worden afgedwongen danwel bevorderd.

Vergelijking NOVA-tarief en Voorwerk II tarieven.

Die vraag is in het voorgaande al beantwoord. Het gemiddelde NOVA-tarief van 10% in absoluut en relatief in alle UWV-incassi véél duurder dan toepassing van Voorwerk II. Géén discussie mogelijk...”

E. REACTIE UWV

In reactie op nadere vragen van de Nationale ombudsman deelde het UWV bij brief van 6 juli 2005 onder meer het volgende mee.

“...De buitengerechtigde incassokosten volgens NOVA-tarief zijn gerelateerd aan de hoogte van de hoofdsom. Daarom zijn het wisselende bedragen.

UWV factureert maandelijks. Als er geen betaling volgt, verhogen wij de vordering bij

(het incassobureau; N.o.). Hierdoor stijgen ook de buitengerechtigde incassokosten. (Het incassobureau; N.o.) is overgegaan op een ander automatiseringssysteem. Hierdoor zijn minimale verschillen ontstaan in de buitengerechtigde incassokosten.

(...)

Hoofdsom vordering € 16.516,04

Bedrag (ex

Nova-tarief Vordering Tarief BTW)

Over de eerste € ...2.949,57 15% € 442,44

Over het

meerdere € ...5.899,14 10% € 294,96

Over het

meerdere € 14.747,86 8% € 707,90

Over het

meerdere € 58.991,43 5% € 88,41

Over het boven € 58.991,43 3% -

Totaal € 1533,71

Hoofdsom vordering € 23.593,98

Bedrag (ex

Nova-tarief Vordering Tarief Btw)

Over de eerste € ...2.949,57 15% € 442,44

Over het

meerdere € 5.899,14 10% € 294,96

Over het

meerdere € 14.747,86 8% € 707,90

Over het

meerdere € 58.991,43 5% € 442,31

Over het boven € 58.991,43 3% -

Totaal € 1887,60

(Het incassobureau; N.o.) heeft voor A. BV een bedrag ontvangen van € 8.075,46. Deze onderneming is inmiddels failliet.

Voor (verzoekers andere onderneming; N.o.) heeft (het incassobureau; N.o.) een bedrag ontvangen van € 22.952,-.

De overgedragen vorderingen zijn bestuursrechtelijk in rechte komen vast te staan omdat de werkgever dan wel de curator niet in beroep is gegaan. Dat betekent dat alleen een civielrechtelijke toetsing mogelijk is. De werkgever heeft hiervan geen gebruik gemaakt.

(...)

De gemachtigde (...) gaat er vanuit dat de buitengerechtelijke kosten over onjuiste hoofdsommen berekend zijn en er uit de specificaties een relatie met de verrichte werkzaamheden moet blijken. Echter de buitengerechtelijke kosten volgens NOVA-tarief staan in principe los van de verrichte werkzaamheden. Daarom hebben wij destijds ook geen overzichten gezonden waaruit een relatie tussen de kosten en de verrichte werkzaamheden blijkt.

(...)

Voorwerk II en NOVA werken beide met een staffeltarief. Daarnaast biedt Voorwerk II de mogelijkheid om de werkelijk gemaakte kosten in rekening te brengen. Dat is in de praktijk lastig omdat dan per werkdag eventueel gemaakte kosten aan de vordering moeten worden toegevoegd. Hierdoor ontstaat onduidelijkheid bij de debiteur.

Voor de duidelijkheid heeft (het incassobureau; N.o.) van beide dossiers de behandelingsmomenten vastgesteld. Dat geeft aan dat er geen sprake is van een enkel geautomatiseerd geproduceerd briefje aan de zijde van het (incassobureau; N.o.) zoals (verzoekers gemachtigde stelde; N.o.). Beide vorderingen zijn ruim drie-entwintig maanden in behandeling geweest voordat er werd betaald. Als wij de werkelijk gemaakte kosten in rekening gebracht zouden hebben zoals Voorwerk II als optie geeft dan had (verzoeker; N.o.) juist meer moeten betalen. (...)

Als UWV zou handelen volgens het staffelvoorschrift van Voorwerk II dan zou UWV vermogensschade kunnen lijden, omdat het dan aan de ingeschakelde incassobureaus het verschil zou moeten betalen tussen de kosten volgens Voorwerk II en de werkelijk gemaakte kosten. Dat zou in dit geval betekenen dat UWV € 2.417,18 aan (het incassobureau; N.o.) had moeten betalen omdat dat het verschil is tussen de werkelijke kosten (€ 4.196,00) die (het incassobureau; N.o.) gemaakt heeft en de kosten volgens Voorwerk II (€ 1.778).

(...)

Hieronder geven wij een overzicht van de staffelregeling NOVA die (het incassobureau: N.o.) hanteert conform de overeenkomst met UWV.

Nova-tarief Vordering Tarief

Over de eerste € 2.949,57 15%

Over het meerdere € 5.899,14 10%

Over het meerdere € 14.747,86 8%

Over het meerdere € 58.991,43 5%

Over het boven € 58.991,43 3%

(...)

(De buitengerechtelijke kosten volgens het NOVA-tarief zijn; N.o.) gerelateerd aan de hoofdsom van de schuld. Doordat UWV maandelijks declareert, is in beide dossiers de hoofdsom verschillende keren verhoogd. Daardoor zijn ook de buitengerechtelijke kosten evenredig gestegen...”

Met betrekking tot de hiervoor, onder D. opgenomen reactie van verzoeker deelde het UWV voorts het volgende mee.

“...Het incassobureau heeft geen vrije keuze voor het vaststellen van de incassokosten omdat met UWV overeengekomen is om het NOVA-tarief te hanteren. De geïnde kosten komen ten goede aan het incassobureau dat ervoor moet zorgen uit de opbrengsten van alle dossiers de kosten te dekken, zodat UWV zo min mogelijk vermogensschade lijdt en correct betalende werkgevers niet indirect door de schade getroffen worden.

(...)

UWV heeft gekozen voor commerciële incassobureaus omdat in de praktijk gebleken is dat deze succesvol zijn in het innen van openstaande premieschulden.

(...)

Beide tarieven kennen een staffelregeling, maar Voorwerk II biedt ook de mogelijkheid om de werkelijk gemaakte kosten in rekening te brengen. Zoals wij al eerder hebben aangegeven is dit zeer bewerkelijk omdat de vordering dan per werkdag verhoogd moet worden. Bovendien leidt dit tot onduidelijkheid voor de debiteur...”

Achtergrond

1. **Coördinatiewet sociale verzekering** (wet van 24 december 1953, Stb. 577)

Artikel 15, eerste, tweede en negende lid

1. Indien een werkgever een voorschotpremie of een vastgestelde premie niet of niet geheel binnen de daarvoor gestelde termijn betaalt, maant het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen hem schriftelijk aan om alsnog te betalen.

2. Indien de werkgever na de aanmaning in gebreke blijft, kan de invordering van de premie, de aanmaningskosten en de in artikel 14 bedoelde interest geschieden bij een door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen uit te vaardigen dwangbevel.

9. De toerekening van de betaling geschiedt achtereenvolgens aan:

a. de kosten van vervolging;

b. de kosten van de in het eerste lid bedoelde aanmaning;

c. de interest, bedoeld in artikel 14;

d. de premie.

2. **Besluit incasso en invordering** (Besluit van het bestuur van het Landelijk instituut sociale verzekeringen van 18 april 2000, Stcrt. nr. 81)

Artikel 1

“Het Landelijk instituut sociale verzekeringen voert bij de incasso en invordering van premies sociale verzekeringen een beleid als weergegeven in de bijlage van dit besluit. (...)”

De bijlage van het desbetreffende besluit - Werkmodel Besluit incasso en invordering - betreft onder meer het volgende:

“1. Inleiding

(....)

De uitvoeringsinstellingen dienen primair al hetgeen mogelijk is te doen om te komen tot een incasso van de premieschuld.

Dient er overgegaan te worden tot invordering dan rechtvaardigen redenen van rechtmatigheid en van beperking van de administratieve lastendruk bij de premieschuldige

een primaire keuze voor een invorderingstraject door de belastingdienst.

Daarom: invordering SV geschiedt namens het Lisv door de belastingdienst, tenzij een gemotiveerd belang keuze voor een civielrechtelijke invordering rechtvaardigt. Er blijft derhalve een keuzevrijheid voor de uitvoeringsinstellingen. Als er gekozen wordt voor het civielrechtelijke invorderingstraject moet gemotiveerd worden waarom deze keuze gemaakt wordt.

Invordering door de Belastingdienst vindt plaats volgens de wettelijke bepalingen zoals neergelegd in de Invorderingswet 1990 die nader zijn uitgewerkt in de Leidraad Invordering 1990.

Wanneer invordering plaatsvindt op civielrechtelijke grondslag vindt het invorderingsproces plaats volgens de voorschriften en mogelijkheden gebaseerd op het Burgerlijk Wetboek.

(...)

Toelichting

(...)

Ad 1) De uitvoeringskosten van het collecterende proces worden via de premie over de aangesloten werkgevers omgeslagen. De bijzondere incassokosten worden zoveel mogelijk in rekening gebracht bij de te laat betalende werkgevers.

Bij niet tijdige betaling van de premie door de werkgever dienen aanmaningskosten in rekening te worden gebracht. De kosten van aanmaning en verdere vervolging bij niet tijdige betaling van de premie worden berekend op voet van de Kostenwet invordering rijksbelastingen.”

3. **Rapport Voorwerk II** (rapport van de werkgroep van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak inzake de buitengerechtigde kosten, zoals gewijzigd in november 2000).

“2. Wat te verstaan onder buitengerechtigde kosten

2.1

In het rapport uit 1989 werd consequent gesproken over buitengerechtigde incassokosten, zijnde de kosten als bedoeld in artikel 6.1.9.2, lid 2 sub c NBW (thans art. 6:96 lid 2 sub c BW): de redelijke kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte. De aanbevelingen van de werkgroep “voor-werk” hebben betrekking op alle buitengerechtigde kosten die voor afzonderlijke vergoeding in aanmerking komen. Het onderhavige advies heeft betrekking op de bedongen buitengerechtigde kosten alsmede op alle redelijke en in redelijkheid gemaakte kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte.

De toetssteen voor toewijzing van niet bedongen kosten bij wijze van schadevergoeding is - overeenkomstig wet en rechtspraak - of de kosten qua omvang binnen redelijke grenzen zijn gebleven en of het redelijk is geweest om in de gegeven omstandigheden de betreffende kosten te maken.

(...)

3. De huidige stand van zaken

3.1

Voor de incasso van vorderingen buiten een procedure om werden en worden veelal gefixeerde tarieven aan de opdrachtgever in rekening gebracht. De ratio voor de fixatie van dat tarief is, naar de indruk van de werkgroep, onder meer dat het een eenvoudige manier van afrekenen is, waarmee bij voorbaat geschillen over het in rekening te brengen honorarium worden voorkomen. Slaagt de incasso niet, dan zal in de regel worden afgerekend op basis van bestede tijd (advocatuur), of wordt, behoudens een bedrag aan administratiekosten, niets in rekening gebracht (veel incassobureaus).

(....)

5. Geslaagde incasso versus niet geslaagde incasso

5.1

In het kader van deze rapportage zal geen aandacht worden geschonken aan een opdracht tot incasso die tot resultaat heeft dat de uit handen gegeven vordering (alsnog) wordt voldaan en de eventueel daaruit voortvloeiende verbintenis van de schuldenaar om, al dan niet geconvenieerde, buitengerechtelijke kosten te vergoeden. De vraag naar de verschuldigdheid van deze kosten kan als een afzonderlijk geschil aan de rechter worden voorgelegd. In een dergelijk geding zal ook de vraag aan de orde zijn of de gevorderde buitengerechtelijke kosten ingevolge een beding dan wel als schadevergoeding toewijsbaar zijn, en zo ja of er grond is voor (ambtshalve) matiging. De rechter zal in die situatie de buitengerechtelijke kosten kunnen toewijzen tot twee punten van het liquidatietarief over de oorspronkelijke hoofdsom, dit overeenkomstig de hierna te formuleren aanbeveling I, onderscheidenlijk II en daarnaast een proceskostenveroordeling uitspreken onder toepassing van het liquidatietarief bij vorenbedoeld forfaitair bedrag.

(...)

10. Buitengerechtelijke kosten/"administratiekosten"/ informatiekosten

10.1

Kosten gemaakt voorafgaand aan een procedure worden nogal eens onder een andere noemer dan buitengerechtelijke kosten gevorderd.

De grondslag daarvoor kan zijn een tevoren gemaakt beding dat een vast bedrag aan “administratiekosten”(“bureaunkosten”) of informatiekosten (bevolkingsregister/handelsregister) ten laste van de schuldenaar wordt gebracht in geval van tekortschieten van laatstgenoemde in de nakoming van een verbintenis. Eigen kosten van de schuldeiser - niet zijnde de te betalen kosten van door hem ingeschakelde derden - kunnen ook kosten zijn als bedoeld in art. 6:96 lid 2 sub c BW (...). Deze kosten komen derhalve in beginsel als vermogensschade voor vergoeding in aanmerking. Bij toekenning van het forfaitaire tarief als in aanbeveling I of II bedoeld worden deze kosten in beginsel geacht in die vergoeding begrepen te zijn.

10.2

De werkgroep is van oordeel dat administratiekosten/bureaunkosten - voor zover deze al voldoen aan de hiervoor onder 8 resp. 9 geformuleerde criteria - geacht kunnen worden in het forfaitaire bedrag ten belope van twee punten van het liquidatietarief ter zake van de buitengerechtelijke kosten te zijn begrepen. Afzonderlijke toewijzing is wel mogelijk indien geen andere buitengerechtelijke kosten worden gevorderd dan wel indien de betreffende contractsbepaling als een boetebeding wordt aangemerkt.

(...)

17. Resumé van de aanbevelingen

17.1

AANBEVELING I: Een vordering ter zake van bedongen buitengerechtelijke kosten, waaromtrent onweersproken gesteld dan wel na betwisting is bewezen dat kosten zijn gemaakt, wordt - zonodig met toepassing van art. 57 ab Rv - forfaitair gematigd tot twee punten van het toepasselijke liquidatietarief in eerste aanleg met een maximum van 15% van de hoofdsom, te vermeerderen met de tot aan de dagvaarding vervallen rente voor zover deze in een bedrag is uitgedrukt, met dien verstande dat in kantonprocedures het tarief geldt als hierna in de bijlage is opgenomen, een en ander tenzij de schuldeiser gemotiveerd stelt en zonodig bewijst dat de werkelijk gemaakte kosten hoger zijn dan het forfaitaire bedrag als hiervoor bedoeld en deze redelijk zijn.

17.2

AANBEVELING II: Een vordering ter zake van niet bedongen buitengerechtelijke kosten, waaromtrent onweersproken gesteld dan wel na betwisting is bewezen dat kosten zijn gemaakt, wordt - zonodig bij wijze van begroting/schatting van de schade ex art. 6:97 BW en eventueel bij wijze van matiging ex artikel 6:109 lid 1 BW - forfaitair vastgesteld op twee

punten van het toepasselijke liquidatietarief in eerste aanleg met een maximum van 15% van de hoofdsom, te vermeerderen met de tot aan de dagvaarding vervallen rente voor zover deze in een bedrag is uitgedrukt, met dien verstande dat in kantonprocedures het tarief geldt als hierna in de bijlage is opgenomen, een en ander tenzij de schuldeiser gemotiveerd stelt en zonedig bewijst dat de werkelijk gemaakte kosten hoger zijn dan het forfaitaire bedrag als hiervoor bedoeld, een en ander voor zover het redelijk is dat deze kosten zijn gemaakt en - wat de kosten hoger dan het forfaitaire bedrag betreft - voor zover deze kosten zelf redelijk zijn.

17.3

AANBEVELING III: "Administratiekosten" of "bureaunkosten" worden geacht begrepen te zijn in het forfaitaire bedrag ter zake van buitengerechtigde kosten, tenzij de betreffende contractsbepaling als een boetebeding moet worden aangemerkt. Indien geen andere buitengerechtigde kosten worden gevorderd of toegewezen, is afzonderlijke toewijzing van deze kosten echter wel mogelijk. Informatiekosten (bevolkingsregister/handelsregister) zijn aan te merken als voorschotten.

(...)

18. Bijlage

(De bijlage betreft de tabel "staffel kantonrechters". Volgens deze tabel is in het geval de zaak een belang heeft tot en met € 39.025,10 het tarief van de buitengerechtigde kosten € 998,32 exclusief BTW en € 1.188,00 inclusief BTW; N.o.)"

Ingevolge artikel 93 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering oordeelt de kantonrechter over onder meer vorderingen tot ten hoogste € 5.000, de tot de dag van de dagvaarding verschenen rente daarbij inbegrepen.

4. Liquidatietarief rechtbanken en gerechtshoven

De Nederlandse Orde van advocaten en vertegenwoordigers van de rechterlijke macht stellen in overleg het liquidatietarief vast. In het kort komt het erop neer, dat in procedures bij de rechtbanken en bij de gerechtshoven waarin een kostenveroordeling wordt uitgesproken in beginsel de vastgestelde tarieven worden gevolgd, hoewel deze niet bindend zijn. Ook bij een minnelijke regeling pleegt in beginsel op basis ervan te worden afgerekend. Het bedrag van te liquideren kosten is afhankelijk van de verrichte (genormeerde) werkzaamheden en van het belang van de zaak. De in verband met een procedure verrichte werkzaamheden worden gewaardeerd in punten. In het met ingang van 1 november 2004 geldende tarief met betrekking tot zaken van een geldswaarde van € 10.000 tot € 20.000 wordt ieder punt gewaardeerd op € 452 met een maximum van zes punten. In zaken met een geldswaarde van € 20.000 tot € 40.000 wordt ieder punt gewaardeerd op € 579, met een maximum van zeven punten.

Vanaf 1 april 1998 gold een tarief van f 860 per punt in zaken met een geldswaarde van f 22.000 tot f 43.000, en van f 1.100 per punt in zaken met een geldswaarde van f 43.000 tot f 86.000.

5. NOVA-tarief

De Nederlandse orde van advocaten verstrekt via haar website op het internet informatie over de declareermethoden en tarieven van haar cliënten. De orde publiceert sinds 1997 niet langer het calculatieschema en het referentietarief dat decennialang als basis voor het opstellen van declaraties heeft gediend. De orde acht het zaak om tot goede afspraken tussen advocaat en cliënt te komen, met de vrijheid om in onderling overleg tot een regeling te komen, onder verwijzing naar de gedragsregel van de orde, dat de advocaat die een opdracht aanvaardt, de financiële consequenties daarvan met zijn cliënt dient te bespreken en inzicht dient te geven met betrekking tot zijn declareren.

De orde doet in zijn publicatie enige suggesties om tot een verantwoorde afspraak tussen advocaat en cliënt te komen. Met betrekking tot de incasso en het incassotarief wordt gewezen op de mogelijkheid van een tarief dat een percentage vormt van het geïncasseerde bedrag, eventueel een gestaffeld tarief, afhankelijk van de hoogte van de geldsom. Daarbij wordt het volgende voorbeeld genoemd:

"...over de eerste € 2.950 15%

over het meerdere tot € 5.900 10%

over het meerdere tot € 14.748 8%

over het meerdere tot € 58.990 5%

over het meerdere boven € 58.990 3%

Ook een combinatie van methoden, onder meer een uurtarief of een vaste prijs, is mogelijk, mits deze niet in strijd zijn met de beroeps- en gedragsregels van de advocaat.